

Budd-daliadau profedigaeth

Adran Gwaith
a Phensiynau

Mae gennym lawer o wahanol ffyrdd y gallwn gyfathrebu â chi

Os hoffech braille, Iaith Arwyddion Prydain, dolen glyw, cyfieithiadau, print bras, sain neu rywbeth arall dywedwch wrthym. Gallwch ddod o hyd i'n manylion cyswllt drwy chwilio am y budd-dal perthnasol ar www.gov.uk

Eich cais am fudd-daliadau profedigaeth

- Efallai y bydd eich taliadau budd-dal yn cael ei oedi os na fyddwch yn
 - ateb bob cwestiwn ar y ffurflen hon sy'n berthnasol i chi a'ch priod neu bartner sifil
 - yn anfon bob dogfen y gofynnwn amdani atom.

Os na allwch wneud hyn, cysylltwch â ni ar unwaith.

- Dywedwch wrthym am unrhyw fanylion personol eraill y credwch y dylem wybod amdanynt yn **Rhan 6**. Er enghraifft, enwau eraill neu gyfeiriadau blaenorol diweddar.

Sefydliadau eraill y gallai eich helpu

- Eich canolfan Cyngor ar Bopeth leol.
- Cruse Bereavement Care yn cynnig cefnogaeth emosiynol i'r rhai mewn profedigaeth. Gallwch gysylltu â hwy ar

Llinell Gymorth **0808 808 1677**
E-bost **helpline@cruse.org.uk**
Gwefan **www.cruse.org.uk**

Nid yw'r sefydliad hwn yn gallu rhoi cyngor ar daliadau profedigaeth, budd-daliadau eraill neu faterion ariannol.

BB1W 04/22

Sut mae'r Adran Gwaith a Phensiynau yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Pan fyddwn yn casglu gwybodaeth amdanoch, gallwn ddefnyddio'r wybodaeth ar gyfer unrhyw un o'n dibenion. Mae'r rhain yn cynnwys delio gyda:

- budd-daliadau a lwfansau nawdd cymdeithasol
- cynnal plant
- cyflogaeth a hyfforddiant
- ymchwilio ac erlyn troseddau credydau treth
- polisi pensiynau preifat a
- cynllunio ar gyfer ymddeoliad.

Mae'n bosibl y byddwn yn cael gwybodaeth amdanoch gan bartion eraill at unrhyw un o'n dibenion fel y mae'r gyfraith yn caniatáu i wirio'r wybodaeth a ddarperir gennych a gwella ein gwasanaethau. Mae'n bosibl y byddwn yn rhoi gwybodaeth amdanoch i sefydliadau eraill fel y mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft i amddiffyn rhag trosedd.

I gael rhagor o wybodaeth am ein dibenion, sut rydym yn defnyddio gwybodaeth bersonol at y dibenion hynny a'ch hawliau gwybodaeth, gan gynnwys sut i ofyn am gopi o'ch gwybodaeth, ewch i www.gov.uk/dwp/siarter-gwybodaeth-bersonol

Rhan 1: Amdanoch chi

Llenwch y ffurflen hon mewn INC DU ac mewn PRIFLYTHRENNAU.

Rhif Yswiriant Gwladol (YG)

Gallwch ddod o hyd i hwn ar eich cerdyn rhif Yswiriant Gwladol (YG), llythyrau oddi wrth yr Adran Gwaith a Phensiynau neu slipiau cyflog.

Os nad ydych yn gwybod beth yw eich rhif YG, a fu un gennych neu a ydych wedi defnyddio un erioed?

Cyfenw neu enw teuluol

Pob enw arall, yn llawn

Pob cyfenw neu enw teuluol arall rydych wedi cael eich adnabod wrthynt neu rydych yn eu defnyddio nawr.

Dylech gynnwys eich enw cyn priodi, pob enw priod neu enw partneriaeth sifil blaenorol a phob newid i'r enw teuluol lle y bo'n briodol.

Cyfeiriad

Rhif ffôn cartref

Rhif ffôn symudol

Cyfeiriad e-bost

lle y gallwn gysylltu â chi

Cadarnhewch os yw'r cyfeiriad e-bost hwn yn

Dyddiad geni

Llythrennau Rhifau Llythyren

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Na

Do

Mr/Mrs/Miss/Ms

Cod post

Cod Rhf

personol preifat diogel

Anfonwch eich tystysgrif geni **wreiddiol**, os yw gennych. Peidiwch ag anfon llungopi. **Ond os nad yw eich tystysgrif geni gennych, peidiwch ag oedi rhag anfon eich cais i mewn.** Os yw'n well gennych gallwch fynd â'ch tystysgrif geni i'ch swyddfa Canolfan Byd Gwaith. Ewch â'r ffurflen hon hefyd. Byddant yn arwyddo'r ffurflen i ddangos eu bod wedi gweld eich tystysgrif.

Ydych chi'n anfon eich tystysgrif geni gyda'r ffurflen hon?

Na

Ydw

Byddwn yn dychwelyd eich tystysgrif geni atoch cyn gynted ag y gallwn.

Rhan 1: Amdanoch chi parhad

Beth oedd dyddiad eich priodas neu bartneriaeth sifil?

Os gwnaethoch drosi neu newid eich partneriaeth sifil yn briodas neu briodi eich partner sifil, nodwch y dyddiad y caiff eich priodas ei thrin fel pe bai'n dechrau.

Anfonwch eich tystysgrif priodas neu dystysgrif partneriaeth sifil **wreiddiol**, os yw gennych. Peidiwch ag anfon llungopi. **Ond os nad yw eich tystysgrif priodas neu dystysgrif partneriaeth sifil gennych, peidiwch ag oedi rhag anfon y ffurflen gais hon i mewn.** Os yw'n well gennych gallwch fynd â'ch tystysgrif priodas neu dystysgrif partneriaeth sifil i'ch swyddfa Canolfan Byd Gwaith. Ewch â'r ffurflen hon hefyd. Byddant yn arwyddo'r ffurflen i ddangos eu bod wedi gweld eich tystysgrif.

Ydych chi'n anfon eich tystysgrif priodas neu dystysgrif partneriaeth sifil gyda'r ffurflen hon?

Na

Ydw

Byddwn yn dychwelyd eich tystysgrif priodas neu dystysgrif partneriaeth sifil atoch cyn gynted ag y gallwn.

O dan ba gyfraith/crefydd y cynhaliwyd y seremoni?

Dywedwch wrthym ym mha wlad gwnaeth eich priodas neu bartneriaeth sifil cymryd lle.

Na

Do

A ddaeth eich priodas i ben drwy ysgariad neu ydy eich partneriaeth sifil wedi'i ddiddymu?

Na

Do

Ydych chi wedi gwahanu'n gyfreithiol?

Na

Do Dywedwch wrthym am hyn yn **Rhan 6**.

Ydych chi'n byw, neu a ydych chi wedi byw gyda rhywun arall fel pe baech yn briod â hwy, neu fel pe baech yn bartneriaid sifil?

Rhan 2: Ynglŷn â'ch priod neu bartner sifil

Rhif Yswiriant Gwladol (YG) eich priod neu bartner sifil

Llythrennau Rhifau Llythyren

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Cyfenw eich priod neu bartner sifil

Mr/Mrs/Miss/Ms

Enwau eraill eich priod neu bartner sifil

Cyfeiriad

os oedd yn wahanol i'ch cyfeiriad chi.
Os na wyddoch eu cyfeiriad
ysgrifennwch **Ddim yn gwybod**.

<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>

Cod post

Dyddiad geni eich priod neu bartner sifil

Ar ba ddyddiad y bu eich priod neu bartner sifil farw?

Byddwch cystal ag anfon y Dystysgrif Cofrestru Marwolaeth os nad ydych eisoes wedi'i hanfon i mewn. Gallwch gael hwn o'r cofrestrydd ym Mhrydain Fawr yn unig. Os oes gennych dystysgrif marwolaeth dros dro neu lythyr gan y crwner yn cadarnhau'r farwolaeth, anfonwch atom.

A fu farw eich priod neu bartner sifil mwy na 3 mis yn ôl?

Na

Do Dywedwch wrthym isod pam na wnaethoch wneud cais yn gynharach. Os bydd angen rhagor o le arnoch, defnyddiwch **Ran 6**.

A oeddent yn cael Pensiwn y Wladwriaeth neu fudd-daliadau eraill?

Na

Oedd Dywedwch wrthym am ba fudd-daliadau.

Rhan 2: Ynglŷn â'ch priod neu bartner sifil parhad

A wnaethant dalu cyfraniadau Yswiriant Gwladol yn ystod y 2 flynedd hyd at 5 Ebrill cyn iddynt farw?

A wnaethant dalu'r cyfraniadau hyn drwy gyflogwr?

Enw a chyfeiriad y cyflogwr

Os gwyddoch eu bod yn delio â chyflog mewn cyfeiriad arall, dywedwch wrthym y cyfeiriad a'r rhif ffôn.

Rhif cloc neu rif cyflog

Os nad ydych yn ei wybod, dywedwch wrthym beth oedd eu swydd neu adran.

Dyddiad y gwnaethant ddechrau gweithio i'r cyflogwr hwn

Dyddiad y gorffenasant weithio i'r cyflogwr hwn

A oeddent yn hunangyflogedig?

A oeddent yn aelod o Luoedd Ei Mawrhydi pan fu farw?

A oeddent yn cael Pensiwn Rhyfel pan fu farw?

Na

Do Dywedwch wrthym am hyn.

Na

Do Dywedwch wrthym am unrhyw gyflogwyr oedd ganddynt yn y cyfnod hwn.

Cyflogwr 1

Cod post

--

/	/
---	---

/	/
---	---

Cyflogwr 2

Cod post

--

/	/
---	---

/	/
---	---

Os oedd ganddynt fwy na 2 gyflogwr, dywedwch wrthym amdanynt yn **Rhan 6**. Mae'n bosibl y bydd rhaid i ni gysylltu â'u cyflogwyr. Byddwn yn dweud wrthynt os bydd rhaid iddynt dalu pensiwn i chi o gynllun pensiwn eich priod neu bartner sifil.

Na

Oedd Dywedwch wrthym am hyn.

--

Na

Oedd

Na

Oedd Dywedwch wrthym eu rhif cyfeirnod. Mae hwn ar unrhyw lythyrau a anfonwyd atynt ynglŷn â'u Pensiwn Rhyfel.

--

Rhan 2: Ynglŷn â'ch priod neu bartner sifil parhad

Os bu eich priod neu bartner sifil farw oherwydd damwain yn y gwaith, neu oherwydd afiechyd neu salwch oedd yn gysylltiedig â'u gwaith, mae'n bosibl y bydd gennych hawl i gael budd-dal profedigaeth, hyd yn oed os nad oeddent wedi talu digon o gyfraniadau YG. Gallwch ddod o hyd i ba afiechydon a salwch y gallwch wneud cais amdanynt yn www.gov.uk/industrial-injuries-disablement-benefit/further-information neu drwy ddefnyddio'r manylion cyswllt a roddir yna i ffonio neu ysgrifennu am ragor o wybodaeth.

Ydych chi'n credu bod eich priod neu bartner sifil wedi marw oherwydd damwain yn y gwaith, neu oherwydd afiechyd neu salwch a oedd yn gysylltiedig â'u gwaith?

Na

Ydw Allwn ni gael adroddiadau meddygol gan eu meddyg ac unrhyw ysbty os bydd eu hangen? **Na**

Gallwch

Mae angen i ni wybod am unrhyw amser y bu eich priod neu bartner sifil yn byw neu'n gweithio y tu allan i'r Deyrnas Unedig (DU). Y rheswm yw, os bu'n talu i mewn i gynllun nawdd cymdeithasol mewn gwlad arall, mae'n bosibl y gall gyfrif tuag at eich budd-dalidau profedigaeth. Y Deyrnas Unedig yw Cymru, Lloegr, Yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Dywedwch wrthym am unrhyw amser y bu yn byw

- mewn gwlad y tu allan i'r DU, neu
- yn Ynysoedd y Sianel, neu
- yng Ngweriniaeth Iwerddon.

A fu eich priod neu bartner sifil yn byw y tu allan i'r DU erioed?

Os gwnaethant erioed byw yng Nghymru, Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon, ticiwch **Na**.

Na Ewch i **Ran 3**.

Do Dywedwch wrthym am yr adeg y gwnaethant dreulio y tu allan i'r DU.

Gwlad 1

Gwlad 2

Ddim yn gwybod

Na

Do Beth oedd eu rhif cyfeirnod nawdd cymdeithasol?

Ddim yn gwybod

Na

Do Beth oedd eu rhif cyfeirnod nawdd cymdeithasol?

Ym mha wlad neu ddibyniaeth y goron oeddent yn byw?

Os oeddent yn byw yn Ynys Manaw, dywedwch wrthym yma.

Pryd y bu'n byw ynddi?

A dalodd i mewn i gynllun nawdd cymdeithasol y wlad y bu'n byw ynddi?

Os bu'n byw mewn mwy na 2 wlad dywedwch wrthym am hyn isod.

Rhan 3: Ynglŷn â phlant

Ydych chi'n disgwyl baban eich priod neu bartner sifil diweddar?

Os ydych, mae'n bosibl y gallwch gael budd-dal ychwanegol pan gaiff y baban ei eni.

Na

Ydw Pryd ydych chi'n disgwyl eich baban?

 /

Ydych chi'n gymwys i gael unrhyw Fudd-dal Plant?

Os ydych yn perthyn i'r grŵp tâl Incwm Uchel Budd-dal Plant ac:

- yn gymwys i gael Budd-dal Plant, ond nad ydych yn ei gael, ticiwch **Ydw** a nodwch y rhif cyfeirnod Budd-dal Plant

- heb hawlio Budd-dal Plant, rhaid i chi wneud hynny er mwyn i'ch cais am Lwfans Rhiant Gweddw gael ei ystyried. Os ydych yn perthyn i'r grŵp hwn, rhowch fanylion eich plant dibynnol neu berson ifanc sy'n gymwys yng ngweddill **Rhan 3**.

Na

Ydw Dywedwch wrthym rif cyfeirnod y Budd-dal Plant. Mae hyn ar unrhyw lythyrau a anfonwyd atoch ynglŷn â Budd-dal Plant, neu ar gyfriflen.

Faint ydych chi'n ei gael bob wythnos?

£ bob wythnos

Ydych chi'n aros i glywed a allwch gael Budd-dal Plant?

Na

Ydw

Pan fu farw eich priod neu bartner sifil, a oedd yn cael Budd-dal Plant am unrhyw blant?

Os oedd eich priod neu bartner sifil diweddar yn hawlio Budd-dal Plant ac nad ydych wedi gwneud cais i'w drosglwyddo i'ch enw chi eto, rhaid i chi wneud hynny, ond cwblhewch weddill **Rhan 3** a'ch cais am fudd-daliadau profedigaeth.

Na

Oedd Dywedwch wrthym rif cyfeirnod y Budd-dal Plant. Mae hyn ar unrhyw lythyrau a anfonwyd atoch ynglŷn â Budd-dal Plant, neu ar gyfriflen.

Faint oeddent yn ei gael bob wythnos?

£ bob wythnos

Beth i'w wneud nesaf

Os ydych wedi ateb **Ydw/Oedd** i un neu fwy o'r cwestiynau hyn, cwblhewch weddill **Rhan 3**.

Mwy o wybodaeth

I gael mwy o wybodaeth am hawlio Budd-dal Plant cysylltwch â Chyllid a Thollau EM. Ewch i www.gov.uk/child-benefit/how-to-claim-child-benefit neu ffoniwch Linell Gymorth Cyllid a Thollau EM ar **0300 200 3100**. Mae'r llinellau ar agor o ddydd Llun i ddydd Gwener rhwng 8am a 8pm ac ar ddydd Sadwrn rhwng 8am a 4pm. Os oes gennych anawsterau ar eich clyw neu'ch lleferydd ac yn defnyddio ffôn testun, y rhif yw **0300 200 3103**.

Rhan 3: Ynglŷn â phlant parhad

A oes gennych unrhyw blant neu bobl ifanc sy'n gymwys sy'n byw yn eich cartref yn barhaus ac sy'n ddibynnol arnoch?

Mae plentyn yn golygu person o dan 16 oed ac mae person ifanc sy'n gymwys yn golygu person 16, 17, 18 neu 19 oed.

Cyfenw'r plentyn

Enwau eraill y plentyn

Dyddiad geni'r plentyn

Sut ydych chi'n perthyn i'r plentyn, os o gwbl?

Sut oedd eich priod neu bartner sifil yn perthyn i'r plentyn, os o gwbl?

Na Ewch i **Rhan 4**.

Oes Dywedwch wrthym am y plant neu bobl ifanc sy'n gymwys isod.

Plentyn 1af

Ail blentyn

3ydd plentyn

Rhan 3: Ynglŷn â phlant parhad

4ydd plentyn

Cyfenw'r plentyn

Enwau eraill y plentyn

Dyddiad geni'r plentyn

Sut ydych chi'n perthyn i'r plentyn, os o gwbl?

Sut oedd eich priod neu bartner sifil yn perthyn i'r plentyn, os o gwbl?

Os ydych am ddweud wrthym am fwy na 4 plentyn, dywedwch wrthym am y plant eraill hyn yn **Rhan 6**.

Os yw plentyn yn byw gyda pherson arall

Pa blentyn sy'n byw gyda pherson arall?

Beth yw perthynas y person arall hwnnw â'r plentyn, os o gwbl?

Faint ydych chi'n anfon bob wythnos ar gyfer y plentyn?

 bob wythnos

Os yw plentyn mewn gofal

Pa blentyn sydd mewn gofal?

Beth yw enw a chyfeiriad yr awdurdod lleol sy'n gofalu am y plentyn?

Cod post

Faint ydych chi'n anfon bob wythnos ar gyfer y plentyn?

 bob wythnos

Ydych chi wedi dweud wrthym am unrhyw blant nad ydych chi'n rhiant iddyn nhw?

Defnyddiwn y term rhiant i gynnwys llys-riant, rhieni drwy fabwysiadu cyfreithiol a thadau a mamau plant siawns. Os ydych angen dweud wrthym am fwy nag un plentyn, defnyddiwch y gofod yn **Rhan 6**.

Na

Ydw Enw'r plentyn.

A oes un o'r rhieni yn byw yn yr un cyfeiriad â chi?

Na

Oes Beth yw ei enw ef/hi?

Rhan 3: Ynglŷn â phlant parhad

Ydych chi, neu unrhyw un arall, yn gymwys i gael unrhyw fudd-dal neu lwfans am unrhyw blentyn rydych wedi dweud wrthym amdanynt?

Er enghraifft Lwfans Gwarcheidwad. Ond ticiwch y blwch **Na** os mai dim ond Budd-dal Plant rydych yn gymwys i'w gael.

Enw'r budd-dal neu lwfans

Cyfeiriad y swyddfa o ble mae'n dod

Enw'r plentyn y mae ar ei gyfer

Pwy sy'n cael y budd-dal neu lwfans?

Rhif cyfeirnod y budd-dal
Mae hwn ar unrhyw lythyrau ynglŷn â'r budd-dal.

Na

Ydw/Oes Dywedwch wrthym am hyn.

Budd-dal neu lwfans 1

Chi

Rhywun arall Dywedwch pwy.

Budd-dal neu lwfans 2

Chi

Rhywun arall Dywedwch pwy.

Oes unrhyw blentyn rydych wedi dweud wrthym amdanynt yn cael unrhyw fudd-dal neu lwfans?

Enw'r budd-dal neu lwfans

Cyfeiriad y swyddfa o ble mae'n dod

Enw'r plentyn y mae ar ei gyfer

Rhif cyfeirnod y budd-dal
Mae hwn ar unrhyw lythyrau ynglŷn â'r budd-dal.

Na

Oes Dywedwch wrthym am hyn.

Budd-dal neu lwfans 1

Budd-dal neu lwfans 2

Am ragor o wybodaeth am arian ar gyfer plant gweler Rhan 10 Ynglŷn â Chredyd Treth Plant.

Rhan 4: Ynglŷn â budd-daliadau eraill

Ydych chi wedi gwneud cais am fudd-dalidau profedigaeth neu fudd-dal Gwraig Weddw o'r blaen?

Ticiwch **Ydw** os gwnaethoch gais ond ddim yn llwyddiannus.

Na

Ydw A gawsoch chi fudd-dalidau profedigaeth neu fudd-dal Gwraig Weddw?

Na

Do

Ydych chi'n cael unrhyw rai o'r budd-dalidau neu hawliadau hyn?

Ticiwch **Ydw** os ydych yn disgwyl clywed am unrhyw fudd-dal. Hyd yn oed os nad yw'r budd-dal neu hawliad ar y rhestr yma, dywedwch wrthym amdano beth bynnag. Byddwn yn cysylltu â chi os oes angen mwy o wybodaeth arnom.

- Pensiwn y Wladwriaeth
- Lwfans Ceisio Gwaith
- Lwfans Rhyddhau o'ch Swydd
- Cymhorthdal Incwm
- Credyd Pensiwn
- Pensiwn Rhyfel Gwraig Weddw
- Lwfans Dros Dro i Weddwon, Gŵyr Gweddw a Phartneriaid Sifil sydd wedi Goroesi
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth
- Budd-dal Analluogrwydd
- Lwfans Anabledd Difrifol
- Lwfans Gofalwr
- Lwfans Enillion Is
- Lwfans Hyfforddiant
- Atodiad i'r Anghyflogadwy a delir oherwydd
 - anabledd rhyfel o ganlyniad i wasanaeth gyda Lluoedd Ei Mawrhydi, neu
 - damwain neu afiechyd diwydiannol
- Lwfans Gwarcheidwad.
- Taliad Incwm Gwarantedig Cynllun Iawndal y Lluoedd Arfog
- Credyd Cynhwysol.

Na

Ydw Dywedwch wrthym am y budd-daliadau.

Enw'r budd-dal

Rhif cyfeirnod

Mae hwn ar unrhyw lythyrau rydym wedi anfon atoch ynglŷn â'r budd-dal.

Rhan 5: Sut rydym yn eich talu

Cewch ddewis pa mor aml rydych am i ni dalu eich budd-dal.

Pa mor aml rydych am i ni dalu eich budd-dal?

Bob 2 wythnos

Bob 4 wythnos

Bob 13 wythnos

Fel arfer byddwn yn talu eich arian i mewn i gyfrif

Bydd nifer o fanciau a chymdeithasau adeiladu yn eich caniatáu i gasglu eich arian mewn swyddfeydd post.

Byddwn yn dweud wrthych pan fyddwn yn gwneud y taliad cyntaf a faint ydyw. Byddwn yn dweud wrthych os bydd newid yn y swm y byddwn yn ei dalu i mewn i'r cyfrif.

Cael gwybod faint rydym wedi'i dalu i mewn i'r cyfrif

Gallwch wirio eich taliadau ar gyfriflenni cyfrif. Efallai bydd y cyfriflenni yn dangos eich rhif Yswiriant Gwladol (YG) wrth ymyl unrhyw daliadau rydym wedi eu gwneud. Os credwch fod taliad yn anghywir, cysylltwch â'r swyddfa sy'n eich talu ar unwaith.

Os byddwn yn talu gormod o arian i chi

Mae gennym yr hawl i adennill unrhyw arian a dalwyd nad oes gennych hawl i'w gael. Gallai hyn fod oherwydd y ffordd y mae'r system ar gyfer taliadau yn gweithredu.

Er enghraifft, efallai y byddwch yn rhoi gwybodaeth i ni, sy'n golygu bod hawl gennych i gael llai o arian. Weithiau ni allwn newid y swm rydym wedi'i dalu i chi eisoes. Golyga hyn y byddwn wedi talu arian i chi nad oes gennych hawl i'w gael.

Byddwn yn cysylltu â chi cyn y byddwn yn adennill unrhyw arian.

Beth i'w wneud nawr

- Dywedwch wrthym am y cyfrif yr ydych yn dymuno ei ddefnyddio ar y dudalen nesaf. Drwy roi manylion eich cyfrif i ni rydych
 - yn cytuno y byddwn yn talu i mewn i'ch cyfrif, ac
 - yn deall yr hyn rydym wedi ei ddweud wrthych uchod yn yr adran **Os byddwn yn talu gormod o arian i chi.**
- Os ydych yn bwriadu agor cyfrif, rhowch fanylion eich cyfrif i ni cyn gynted â'u bod gennych.
- Os nad oes gennych gyfrif, cysylltwch â ni a byddwn yn rhoi mwy o wybodaeth i chi.

Cwblhewch gweddill y ffurflen hon. Nid oes rhaid i chi aros nes eich bod wedi agor cyfrif neu gysylltu â ni.

Rhan 5: Sut rydym yn eich talu parhad

Ynglŷn â'r cyfrif rydych am ei ddefnyddio

- Gallwch ddefnyddio cyfrif yn eich enw chi neu gyfrif ar y cyd.
- Gallwch ddefnyddio cyfrif rhywun arall os
 - bydd termau ac amodau eu cyfrif yn caniatáu hyn, a
 - byddant yn eich caniatáu i ddefnyddio eu cyfrif, a
 - rydych yn sicr y byddant yn defnyddio eich arian yn y ffordd rydych yn ei ddweud wrthynt.
- Gallwch ddefnyddio cyfrif undeb credyd. Mae'n rhaid i chi ddarparu manylion cyfrif yr undeb credyd i ni. Gall eich undeb credyd eich helpu gyda hyn.
- Os ydych yn benodai neu'n gynrychiolydd cyfreithiol sy'n gweithredu ar ran y cwsmer, dylai'r cyfrif fod yn eich enw chi yn unig.

Rhowch fanylion eich cyfrif isod.

Mae'n bwysig iawn eich bod yn llenwi pob blwch yn gywir gan gynnwys rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu os oes gennych un. Os rhowch y manylion anghywir am eich cyfrif i ni, efallai bydd oedi gyda'ch taliadau neu y gallwch golli arian.

Gallwch ddod o hyd i fanylion y cyfrif ar eich llyfr siec neu'ch cyfriflenni banc. Os nad ydych yn siŵr am y manylion, gofynnwch i'r banc neu'r cymdeithas adeiladu.

Enw deiliad y cyfrif

Ysgrifennwch enw deiliad y cyfrif yn union fel y mae i'w weld ar y llyfr siec neu gyfriflen.

Enw llawn y banc neu gymdeithas adeiladu

Cod didoli

Rhowch bob un o'r chwe rhif, er enghraifft: 12-34-56.

 – –

Rhif y cyfrif

Mae'r mwyafrif o rifau cyfrif yn 8 rhif o hyd. Os oes gan eich cyfrif lai na 10 rhif, llenwch y rhifau i mewn o'r chwith.

Rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu

Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu efallai y bydd yn rhaid i chi ddweud wrthym y rhif rôl neu gyfeirnod. Gall y rhain gynnwys llythrennau a rhifau a gall fod hyd at 18 nod o hyd. Os ydych yn ansicr p'un a oes gan y cyfrif rif rôl neu gyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Efallai eich bod yn cael budd-daliadau a hawliadau eraill nid ydym eu talu i mewn i gyfrif. Os hoffech i ni dalu hwy i'r cyfrif uchod, ticiwch y blwch hwn.

Rhan 6: Gwybodaeth arall

Darllenwch yn ofalus y nodiadau a ddaeth gyda'r ffurflen hon. Defnyddiwch y gofod hwn i ddweud wrthym am unrhyw beth arall y credwch y byddai angen i ni ei wybod.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch ddatlen o bapur ar wahân. Sicrhewch eich bod yn nodi eich enw llawn a'ch rhif Yswiriant Gwladol (YG) ar bob dalen o bapur, a llofnodwch a dyddiwch bob dalen rydych yn ei defnyddio.

Rhan 7: Datganiad

Rwyf yn datgan fy mod yn wraig weddw, gŵr gweddw neu bartner sifil wedi goroesi y person a enwir yn **Rhan 2** o'r ffurflen hon.

Rwyf yn deall os byddaf yn rhoi gwybodaeth ffug neu anghyflawn neu'n methu hysbysu'r holl newidiadau yn fy amgylchiadau a allai effeithio ar fy hawl yn brydlon, gellir fy erlyn neu wynebu cosb ariannol.

Rwyf yn datgan fy mod wedi darllen a deall y nodiadau a ddaeth gyda'r ffurflen hon ac y mae'n rhaid i mi ffonio neu ysgrifennu at y swyddfa sy'n talu fy mudd-dal i hysbysu unrhyw newid yn fy amgylchiadau.

Rwyf yn datgan bod y wybodaeth yn fy nghais yn gyflawn ac yn gywir.

Llofnod

Dyddiad

/ /

Rhan 8: Beth i'w wneud nawr

- 1 **Sicrhewch eich bod wedi ateb pob cwestiwn sy'n berthnasol i chi a'ch priod neu'ch bartner sifil.**
- 2 **Sicrhewch eich bod wedi dangos pob dogfen y gofynnem amdanynt, neu eich bod yn eu hanfon gyda'r ffurflen hon.**

Defnyddiwch y rhestr wirio isod

- Tystysgrif Cofnodi Marwolaeth
- eich tystysgrif geni a thystysgrif priodi neu dystysgrif partneriaeth sifil
- tystysgrif geni pob plentyn.

- 3 **Sicrhewch eich bod wedi llofnodi'r ffurflen hon.**

- 4 **Anfonwch eich ffurflen gais atom cyn gynted â phosibl.**

Mae'n rhaid i chi anfon eich ffurflen o fewn 3 mis y bu farw eich priod neu'ch partner sifil. Gall methiant i wneud hyn effeithio ar eich hawl i fudd-dal. Gallwch hawlio Taliad Profedigaeth am hyd at 12 mis ar ôl marwolaeth eich priod neu'ch partner sifil.

Dychwelwch y ffurflen gais hon i Dover Benefit Centre, Post Handling Site B, Wolverhampton WV99 1LA neu'ch swyddfa Canolfan Byd Gwaith agosaf.

Gallwch gysylltu â swyddfa Budd-daliadau Profedigaeth Dover ar **0800 151 2012**. Os oes gennych anawsterau ar eich lleferydd neu'ch clyw, gallwch gysylltu â hwy drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0800 169 0314**. Mae'r llinellau ar agor rhwng 9am a 5pm o ddydd Llun i ddydd Gwener. Ar y dydd Mercher cyntaf o bob mis mae'r llinellau ar agor rhwng 10am a 5pm. Os hoffech siarad â rhywun yn Gymraeg, ffoniwch **0800 731 0453**.

Mae galwadau i rifau **0800** am ddim o linellau daear a ffonau symudol.

Rhan 9: Beth sy'n digwydd nesaf

- Os bydd gennych hawl i gael Taliad Profedigaeth, byddwn yn gwneud taliad i'ch cyfrif cyn gynted ag y gallwn neu anfon archeb daladwy atoch. Os nad oes gennych hawl i'r budd-dal hwn, byddwn yn ysgrifennu atoch i ddweud pam.
- Bydd yn cymryd ychydig yn hwy i benderfynu a oes gennych hawl i gael unrhyw rai o'r budd-daliadau eraill. Ond byddwn yn ysgrifennu i ddweud wrthyf am hyn cyn gynted ag y gallwn.
- Gellir talu'r budd-dal y gallwch ei gael o ganlyniad i'r cais hwn yn gynt os atebwch bob cwestiwn ar y ffurflen hon sy'n berthnasol i chi a'ch priod neu'ch bartner sifil.

Os na allwch wneud hyn, cysylltwch â ni, ond efallai y bydd oedi wrth dalu'r budd-dal y gallwch ei gael oherwydd y cais hwn.

Rhan 10: Ynglŷn â Chredyd Treth Plant

Taliad yw Credyd Treth Plant i gefnogi teuluoedd â phlant. Gall y rheiny sy'n gyfrifol am un plentyn neu berson ifanc neu fwy ei hawlio.

Caiff Credyd Treth Plant

- ei hawlio o Gyllid a Thollau EM
- ei dalu yn ychwanegol at Budd-dal Plant
- gall ddarparu incwm i deuluoedd â phlant, p'un a ydynt mewn gwaith neu allan o waith
- ei dalu fel arfer i'r prif ofalwr.

I gael mwy o wybodaeth am Gredyd Treth Plant ewch i **www.gov.uk/child-tax-credits**

Gallwch hefyd wneud cais am Gredyd Treth Plant ar-lein.

Gallwch hefyd ffonio Cyllid a Thollau EM ynglŷn â Chredyd Treth Plant ar **0345 302 1489**. Os oes gennych anawsterau ar eich clyw neu'ch lleferydd gallwch gysylltu â hwy drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0345 300 3909**.

Mae'r llinellau ar agor o 8am i 8pm o ddydd Llun i ddydd Gwener ac o 8am i 4pm ar ddydd Sadwrn. Mae'r llinellau ar gau ar ddydd Sul, Dydd Nadolig, Gŵyl San Steffan, Dydd Calan a Dydd Sul y Pasg.

Os ydych angen help neu ffurflen yn Gymraeg, ffoniwch **0345 302 1489**. Mae'r llinellau ar agor o 8.30am–5pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.